

Rickul/Nuckö Hembygdsförenings Medlemsblad

Nr 3 September 2025 Årgång 33

Strandträffen under årets Hemvändarvecka innehöll en del kluriga tävlingar.

Foto: Ingegerd Lindström

Rickul/Nuckö Hembygdsförening

Adress Rickul/Nuckö Hembygdsförening
c/o Svea Johansson, Sundsvik 32,
155 91 NYKVARN

Organisationsnummer 802016-5232

PlusGiro 55 68 81 - 1

IBAN: SE34 9500 0099 6034 0556 8811

BIC: NDEASESS

E-post info@rnhf.se

Hemsida www.rnhf.se

Uppgifter för medlemsinloggning:

Se Medlemsförteckningen

Föreningen finns även på **Facebook**

Ansvarig utgivare Ingegerd Lindström

Redaktör Hans Ekman e-post haek@telia.com

Redaktionsråd Lennart Ekman och Ingegerd Lindström

Tryckt av Larsson Offsettryck, Linköping

Medlemsavgift 200:-, ungdomsmedlem (t.o.m. 25 år) 50:-

Annonser 1/1 sida 1200:-, 1/2 sida 700:-,
1/4 sida 500:-, 1/8 sida 250:-

Nästa manusstopp den 15 november 2025

Styrelse

Ordförande

Carl-Axel Adelman (Rosta), Hästmossevägen 8,
147 71 GRÖDINGE, tfn 070-696 06 32,
e-post carl.adelman@telia.com

Vice ordförande

Jan Stussare (Norrby), Stråkvägen 4,
184 51 ÖSTERSKÄR, tfn 070-791 81 63,
e-post jan.stussare@gmail.com

Sekreterare

Svea Johansson (Ölbäck), Sundsvik 32,
155 91 NYKVARN, tfn 070-538 15 51,
e-post to.svea.j@gmail.com

Tf. kassör

Ingegerd Lindström (Höbring), Levins gränd 3,
644 32 TORSHÄLLA, tfn 070-735 53 12,
e-post kokkas48@gmail.com

Ordinarie ledamöter

Mats Bruce (Ölbäck), Hedemora Olstorp,
635 37 ÄRLA, tfn 070-831 92 42,
e-post mats.bruce@emateq.se

Mats Ekman (Söderby), Tiby 316,
755 92 UPPSALA, tfn 073-437 54 67,
e-post matsekman9@gmail.com

Dan Winnansson (Spithamn), Norrö Ringväg 26,
184 42 ÅKERSBERGA, tfn 070-660 78 12,
e-post danwinnansson@hotmail.com

Suppleanter

Lena Brovall (Rickul/Haversved), Finnbergs-
vägen 42, lgh 1101,
131 31 NACKA, tfn 070-413 42 14,
e-post lena@ogeborg.se

Lars Sundén (Roslep), Odengatan 23,
114 24 STOCKHOLM, tfn 070-344 02 68,
e-post lasse.sunden@hotmail.com

Föreningens ändamål

(citat ur stadgarna paragraf 2)

”Rickul/Nuckö Hembygdsförening är en kultur-
förening för dem som har sina rötter i Rickul/
Nucköområdet i Estland, eller av andra orsaker
känner ett intresse för området och dess historia.

Föreningen skall

- värna om och levandegöra det estlands-
svenska kulturarvet från Estland och Sverige,
både i bevarandet av historien, i nuet och i
framtiden;
- vara kontaktorgan för Rickul/Nucköborna i
Sverige, samt informationsorgan i Sverige
och Estland;
- överföra till våra yngre de traditioner vi själva
mottagit och bevarat, samt idka annan här-
med förenlig verksamhet;
- bevara och förvalta föreningens fasta egen-
dom.”

Innehåll

Ordföranden har ordet	3
Nyheter från Estland	4
Metropoliten nu i estnisk jord	5
Silvicultura på Mickogården	6-7
Hemvänderveckan	7-11
Hon vill föra rickulborna närmare varandra	12
ERM-utställningens invigning	13-15
Resan till Reval hösten 1914	16-17
Eldens väg till sångarfältet	18
Släktträff på Draiers	19
Annonser	20

Ordföranden har ordet

Carl-Axel Adelman

Bästa medlemmar!

Sommaren i Estland är snart slut!

Sommaren har bjudit på många inspirerande händelser och den började för min del med min resa till Tartu för att delta vid invigningen av utställningen ”Vi är estlandssvenskar” den 24 maj på Estlands Nationalmuseum. Utställningen är mycket välgjord och ger en inblick i estlandssvenskarnas liv och utveckling under historiens gång. Jag rekommenderar varmt alla att besöka utställningen, som är öppen till våren 2026. Räkna med att avsätta gott om tid för att verkligen ta in allt som presenteras.

Samarbete med Sjöviks Folkhögskola

Mellan den 25 och 31 maj hade vi besök av Sjöviks Folkhögskolas timringsutbildning från Dalarna, som var här för att studera likheter och skillnader mellan estnisk och svensk timringsteknik. Vi sponsrade en lärare och fyra elever med gratis boende på Mickogården. Som tack gjorde de en översyn av

ett av våra timmerhus, det som vi kallar för Rian och Stallet, så nu har vi en plan för framtida reparationer. Per Ehn från Roslep, som är Sjöviksskolans kontaktperson i Estland, har tagit fram en preliminär projektbeskrivning och diskussionsunderlag för en kurs i timrandet av en estlandssvensk bastu på Mickogården, som beräknas pågå i två veckor under två somrar. Styrelsen och Mickogårdskommittén kommer att diskutera möjligheterna för att genomföra detta projekt.

Avslutning i Birkas skolor

Den 19 och 21 juni var det avslutning i skolorna i Birkas. Jag hade tillsammans med Ingegerd Lindström äran att i år igen få överlämna stipendier från Rickul/Nuckö Hembygdsförening. Två elever i grundskolan och två elever i gymnasiet premierades för stora framsteg i skolarbetet under läsåret. En premie avser goda kunskaper i svenska vilket är glädjande och viktigt för vårt modersmål och dess fortsättning i Estland.

Hemvänderveckan

Sommaren är intensiv, speciellt under Hemvänderveckan, även om vi valt att minska antalet evenemang i år. De få arrangemangen fungerade mycket bra, och jag är glad över att se det stora intresset för den gemensamma middagen och grillkvällen, båda på Mickogården. Vi samlades 50–60 personer vid båda tillfällena. Det visar på stort behov av gemenskap och umgänge.

Framtiden

Jag ser fram emot höstens styrelsearbete, där framtidskommittén planerar ett Pub-mingel i oktober med boksläpp av Anneli Fichtelius uppföljare av ”Organistens Dotter”. Pub-träffen kommer även denna gång att hållas i Eesti Majas lokaler i Stockholm.

Till sist vill jag uttrycka ett stort tack till alla er i och utanför kommittéerna som har arbetat för att våra evenemang har blivit så lyckade.

Trevlig höst!

Avgångselever vid gymnasiet i Birkas.

Foto: Maie Arro

Nyheter från Estland

Toomas Käbin

Starkare gränsskydd

Estland förstärker sitt gränsskydd mot Ryssland. Som ett första steg byggs pansarvärnsdiken i Setomaa-distriktet i sydöstra Estland. Vid gränssövergångarna Koidula, Luhamaa och Narva har vägarna utrustats med spärrar och starka stängsel. Projektet utgör en del av Natos gemensamma Baltic Defence Line projekt.

Res inte till Ryssland

Estlands Utrikesdepartement avråder estniska medborgare från att besöka Ryssland. Estlands ambassad i Moskva har under senare tid fått in fler och fler anmälningar om diverse problem som ryska myndigheter har utsatt besökande ester för.

Estland är sedan Ukrainakrigets start, enbart representerat i Ryssland genom ambassaden i Moskva sedan konsulatet i St Petersburg stängt.

I augusti utvisades en rysk diplomat från Estland med anledning av otillbörlig verksamhet, bl a annat försök till värvning.

Tallinn intressant för start-up företag

Den ansedda tidskriften Monocle har utsett Tallinn till världens mest attraktiva stad och med bästa livskvalitet för start-up företag. Bedömningen grundar sig på infrastruktur för digitala företag, digitalt identifieringsprogram för utländska företagare (e-residency), företagsvänlig miljö, kostnadsläge och avsaknad av byråkrati. Ett stor antal start-ups har vuxit fram tack vare och genom estniska företag som Skype, Wise, Pipedrive och Bolt.

Estlands Investeringsagentur EAS arbetar aktivt med att locka utländskt kapital till landet. I år har man öppnat ett nytt program som är riktat mot storföretag.

Premiärminister Michal sjösatte i början av året ett projekt i vilket ledande företagare ger regeringen

förslag på hur näringslivsklimatet kan förbättras. Det estniska näringslivet drabbas negativt av höga energipriser, brist på kvalificerad arbetskraft och höga arbetskraftskostnader.

Estland intressant för pensionärer

Enligt en internationell jämförelse gjord av försäkringsbolaget Everly Life intar Estland första plats vad gäller levnadskvalitet och villkor för pensionärer som vill välja land att bosätta sig i. I undersökningen gjordes en sammanvägning av faktorer som social stabilitet, hälso- och sjukvård, miljöföreningar, brottslighet och levnadskostnader. Estland följdes av Norge, Portugal, Spanien och Australien. En kritiker gjorde gällande att man inte vägt in eventuellt hot från Ryssland.

Arvo Pärt 90

Estlands älskade och internationellt högt ansedde kompositör Arvo Pärt firade nyligen sin 90-åriga födelsedag. Detta uppmärksammades bland annat genom årets BBC Proms i Royal Albert Hall i London. Repertoaren gavs namnet Ljud, Tystnad och Själen. Konserthen dirigerades av Tõnu Kaljuste till accompanjemang av Estlands Filharmoniska Kammarkör. På programmet stod även kompositören Veljo Tormis mästerliga och kraftfulla stycke Järnets Förbannelse.

85 år sedan Welles-deklarationen

I juli 1940 undertecknade den dåvarande tillförordnade amerikanske utrikesministern Sumner Welles en deklaration i vilken slogs fast att USA inte accepterar den sovjetiska ockupationen av Estland, Lettland och Litauen. Deklarationen, som knappast uppmärksammades, hade avgörande betydelse för hela USA:s efterkrigspolitik gentemot Sovjetunionen fram till den återupprättade självständigheten i augusti 1991.

Det amerikanska beslutet innebar bland annat fortsatta diplomatiska förbindelser mellan USA och den estniska exilregeringen, inget utlämnande av Estlands guldreserv, ej heller av estniska flyktingar till Sovjet. På officiella amerikanska kartor angavs alltid att de baltiska ländernas ockupation inte erkänts av USA. På 85-årsdagen uppmärksammades deklarationen av baltiska, estniska och amerikanska diplomater i hemmahuvudstäderna och i Washington.

Populär tågförbindelse

Sedan början av året kan man åka tåg Tallinn-Tartu-Riga-Vilnius med en daglig förbindelse. Operatörer är de estniska, lettiska och litauiska järnvägsbolagen. Samtidigt har Lux Expressbussar tappat cirka en fjärdedel av sina resenärer.

Restiden för tåg är längre än med buss, dessutom måste man ännu byta tåg i Valga/Valka vid den estnisk-lettiska gränsen. Detta till trots har linjen utvecklats över förväntan positivt varför en andra daglig förbindelse tagits i bruk fredag, lördag och söndag.

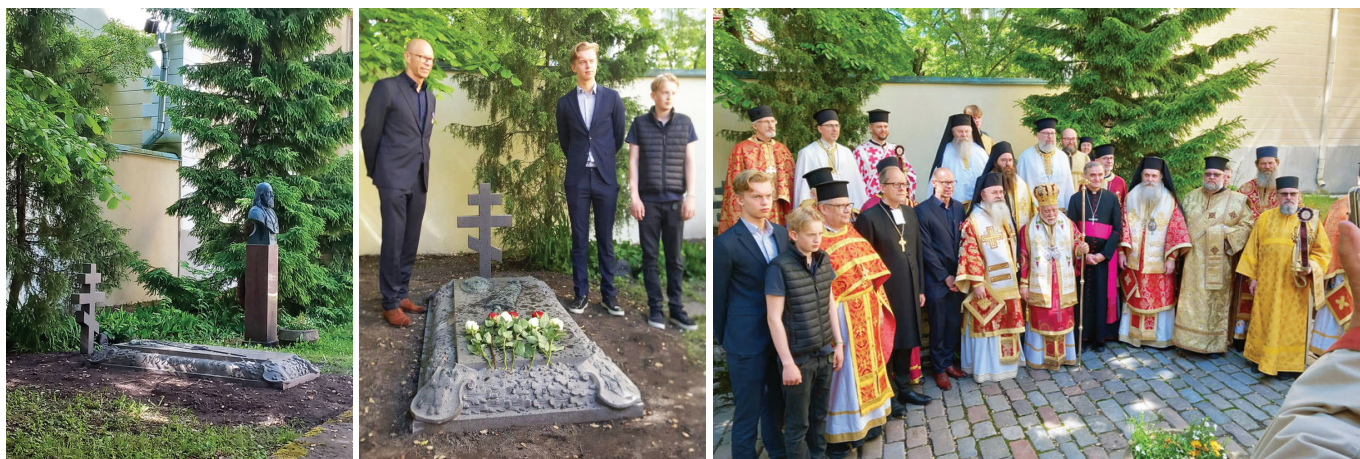
När banarbetena på sträckan Tartu-Valga är klara 2026 kan hastigheten ökas till 160 km i timmen.

Lokalval i oktober

Inför lokalvalen i Estland i mitten av oktober ger opinionsundersökningar i augusti det konservativa Isamaapartiet ledning med drygt 20 % av rösterna. Dessa följs av det ultrakonservativa nationalistiska EKRE, det ryssorienterade Centerpartiet och socialdemokraterna. Reformpartiet som innehar premiärministerstolen har tappat från drygt 30 % för två år sedan till ca 10 %. Centerpartiet har fått luft under vingarna efter den nya lagen som fräntar ryska och belarusiska medborgare rätten att rösta. Valen ger en fingervisning inför riksdagsvalen år 2026.

Metropoliten Alexander nu i estnisk jord

Lennart Ekman

Till vänster: Metropoliten Alexanders gravmonument på plats vid Kristi förklarings kyrka i Tallinn. Bysten vid sidan om monumentet föreställer den estnisk-ortodoxe biskopen Platon Kulbusch, vilken mördades i Tartu av bolsjevikerna år 1919. Platon blev sedermera helgonförklarad. Besökare vid platsen i Tallinn kan än i dag se kulhåll i bysten. Enligt bolsjevikerna skulle ju allt heligt och mycket annat förstöras, exempelvis genom beskjutning. Bakom muren ligger Gustav Adolf-gymnasiet.

I mitten: Metropoliten Alexanders barnbarnsbarn Marcus Rost, bosatt i Mölnlycke, med sönerna Morris och Fabian vid gravmonumentet efter förrättningen. Marcus Rost var en av metropolitens efterkommande som godkände exhumeringen och förflyttningen av metropolitens stoft till Tallinn.

Till höger: Den estnisk-ortodoxa kyrkans prästerskap tillsammans med bl.a. Marcus Rost med söner.

Som våra läsare säkert erinrar sig föranledde 80-årsminnet av flyktåret 1944 ett antal artiklar i vårt Medlemsblad med olika ledmotiv, anknutna till krigsslutet och den stora flykten. Ett tema var de trakasserier som kyrkligt aktiva personer i olika församlingar, högkyrkliga såväl som frikyrkliga, drabbades av i Estland under Sovjetväldet, varvid många tvingades fly utomlands.

I Medlemsbladets marsnummer 2024 gav vi två exempel på höga prästmän som flydde till Sverige och sedan därifrån kunde fortsätta att leda sina respektive kyrkor, ärkebiskopen för Estlands evangelisk-lutherska kyrka Johan Köpp och metropoliten för den estnisk-ortodoxa kyrkan Alexander. Bägge dessa kom att, när de gick ur tiden, begravas på Skogskyrkogården i Stockholm.

Metropoliten Alexander hade vid slutet av sin levnad, då han visste att han skulle bli begravd i Sverige, uttryckt ett önskemål om att när Estland åter blev en fri nation få sitt stoft förflyttat till estnisk jord.

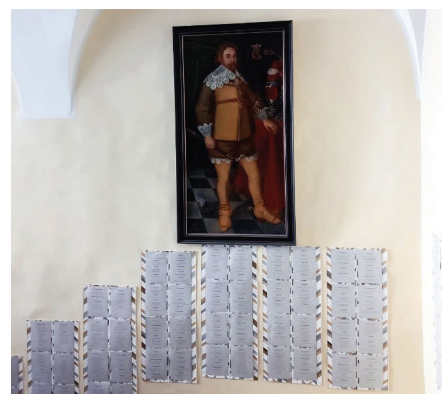
Så skedde också, även om det blev en tidsfördröjning på 33 år efter frigörelsen innan det hände. I Medlemsbladets marsnummer 2025 redogjorde vi för gravflyttningen från Skogskyrkogården i Stockholm till Kristi förklarings kyrka i Tallinn, vilken är belägen alldeles intill Gustav Adolf-gymnasiet, vilket kan ses som en symbol för de nära historiska banden mellan Sverige och Estland.

Lördagen den 14 juni 2025 hölls en högtidlig liturgi och återinvigning i Tallinn av metropoliten Alexanders gravmonument, vilket har befunnits sig på Skogskyrkogården i Stockholm sedan 1956, placerat där tre år efter metropolitens död. Här presenteras några fotografier från högtiden med förklarande bildtexter. Fotografierna har vänligen tillhandahållits av svensk-esten Uno Schultz.

Till vänster: Bysten av Gustav II Adolf i Gustav Adolf-gymnasiet i Tallinn. Gymnasiet som grundades 1631 är en av Europas äldsta gymnasieskolor, och ursprungligen var den känd som Revalsches Gymnasium (på tyska) eller Gymnasium Revaliense (på latin). Dess motto är: Vanim, vaimne, väarikas, dvs Äldst, andlig, värdig.

Till höger: Målning i Gustav Adolf-gymnasiet föreställande dess grundare.

Silvicultura vid Mickogården

Lennart Ekman

Under Kristi Himmelsfärdsveckan fick Rickul/Nuckö hembygdsförening besök av fyra elever och en lärare från Sjöviks folkhögskola belägen ca en mil utanför Avesta. Besöket arrangerades av högstadieläraren vid Högbyskolan på Gotland Per Ehn (tillika sommarboende i Roslep), i samarbete med representanter för hembygdsföreningen som även tillhandahöll inkvartering på Mickogården.

Sjöviksgruppen är inriktad på timringsteknik och studiebesöket syftade bl a till att studera hur denna teknik tillämpats i Estland under olika tider. Endast ledaren, Markus Tarvainen, hade tidigare varit i landet, och för eleverna var det därför en upplevelse bara att uppleva Estland, och speciellt den gamla svenskbygden. Förutom att få bekanta sig med det estländska bebyggelsearvet, främst vad gäller timringsteknik speciellt i Nuckö socken, var syftet också att få möta människor i bygden, särskilt estlandssvenska ättlingar.

Folkhögskolegruppen åkte tillsammans med Per Ehn runt i socknen och beskådade såväl fallfärdiga hus som välskötta pärlor. För Per, som själv är mycket intresserad av gammal timrad bebyggelse, var det mycket givande att höra gruppens resonemang om hur de uppfattade att timringstekniken skilde sig från det de var vana att se i Sverige. Det kunde bland annat handla om att "gåt" (en vertikal styrlist som fogar samman stockarna vid ett fönster eller en dörr i en timmerbyggnad) och "svärd" var "tvärtom" i Estland, att takstolar ofta saknade högben, och att hammarbandet inte sällan kunde vila "vid sidan av" den huvudsakliga timmerkroppen.

Gruppen gjorde även studiebesök vid Aibolands museum i Hapsal där Jorma var guide, och han visade även båtarna i hamnen. Sjöviks-

Gruppen från Sjöviks folkhögskola utanför Rickul herrgård tillsammans med Wolmar von Taube längst till höger och Per Ehn näst längst till höger. Sjöviksgruppens ledare Markus Tarvainen i vit tröja. Foton: Mats Ekman

gruppen tyckte att detta var en av höjdpunkterna. Ülo Kalm m.fl. var i full färd med att förbereda den analkande fiskrökningsdagen. Kalm berättade även om museets satsning på ett s k "havscenter".

Sjöviksgruppen tyckte att detta museibesök var en av höjdpunkterna under resan. Dessutom fick gruppen visningar av Rickul herrgård under ledning av Wolmar von Taube och den nya ägarinnan till herrgården samt av Nuckö kyrka och prästgården i Hosby.

Sjöviksgruppen var mycket nöjda med att få bo på Mickogården, och där diskuterade man med representanter för hembygdsföreningen om möjligheterna till ett

eventuellt framtida samarbete. Ledaren Markus Tarvainen föreslog att man skulle kunna timra en liten bastu på Mickogårdens tomt. Man skulle då välja en representativ knut och takstolskonstruktion osv. Möjligt taktäckningsmaterial skulle kunna vara spån. Bastun skulle i så fall timras som del i en kurs med representanter för hembygdsföreningen och Sjöviks elever. När bastun väl är klar kan man plocka ner den och vid tillfälle timra upp den på nytt i någon av byarna. Så såg de preliminära tankarna runt detta ut. Här kan nämnas att Sjövik har fått ett förhandsbesked om stöd från Erasmus+, dvs EU:s program för utbildning, ungdom och idrott.

En annan tanke som luftades var att några representanter från Sjövik skulle kunna komma till estniska huset och presentera projektidéer vid ett arrangemang i hembygdsföreningens regi i höst eller mot slutet av året. Då skulle medlemmarna kunna knyta direktkontakter med medlemmar i hembygdsföreningen. Man diskuterade även möjligheten till ett "returbesök" i Dalarna när Sjövik har öppet hus. Markus Tarvainen sade sig också vara öppen för att åka runt i Rickulbygden och ge praktiska råd till människor som har problem med sina timmerbyggnader.

Samtidigt med Sjöviksgruppens besök på Mickogården arbetade en professionell arborist med estlandssvensk släkthärstamning från Spithamn med att ansa trädbeståndet runt föreningens älskade Mickogård! Diskussionerna inom ämnesområdet silvicultura, d v s skogsvetenskap/skogsskötsel, gick höga mellan dessa specialister från olika håll och med skilda bakgrunder!

Arborist med estlandssvensk härstamning från Spithamn i full fart med att ansa en av Mickogårdens höga granar.

Hemvändarveckan 2025

Ingegerd Lindström

En av tävlingarna var att samla så mycket vatten man kunde med bara händerna och sedan hålla det i en hink. Mycket spring fram och tillbaka blev det!

Foton: Ingegerd Lindström

Årets Hemvändarvecka var nog den blötaste vi haft. Men av någon anledning klarade vi ändå av att hålla våra aktiviteter torra. Solen sken på morgonen eller så kom det en skur, men lagom tills aktiviteten skulle starta blev det sol och uppehåll. Sedan kom regnet igen. I år hade vi planerat in en aktivitet varannan dag i stort sett och även där hade vi

tur. De dagar som det inte var någon aktivitet regnade det. Så vi får ändå säga att vi, som vanligt, haft tur med vädret.

Måndagen

Vi startade på måndagen med den traditionella strandfesten. Det såg mörkt ut länge, men när klockan var ett så hade det slutat regna och trots

Här skulle man försöka att spruta ner burkarna, så många som möjligt.

Fortsättning på nästa uppslag

Hemvänderveckan . . .

Vinnargänget. Från vänster: Peter Bruce, Anton Winnansson, Thisbe Jönsson, Robin Berglund. Framför från vänster Jenny Winnansson och Erik Johansson. Bra jobbat!

molniga skyar så var det många som dök upp på Ölbäckstranden för att delta i lekar och tävlingar samt att äta medhavd matsäck. I år kunde

vi räkna in 65 personer, stora som små. Som vanligt var tävlingsandan god och Ida och Fredrik Losman, som ordnat festen, hade hittat

på nya tävlingar som mottogs med glada tillrop. Tävlingarna hette bl a rockring, hämta vatten, jämfota hopp, spruta vatten med mera. Alla lagen fick hitta på sina egna namn och ett lag som enbart bestod av något lite äldre personer, men med spänst och styrka kvar, kallade sig för PRO-gänget. Det vinnande laget som bestod av några yngre och några medelålders kallade sig Majblommorna. Vackert namn, till en vacker grupp. Grattis till er!

Så fort alla begav sig hemåt i vanlig tid så började det regna igen.

Onsdagen

På förmiddagen begav sig ett gäng på 18 personer till Palivere friluftsområde. Och vilket område! Där kunde man utöva många olika aktiviteter. Man kunde cykla, spela minigolf, utegympa, åka skidor (ja, när det fanns snö förstås) och promenera med mera. Men vi var där för att testa discgolf. De hade tre olika banor för det, en kortare, en mellanlång och en lång. Vi valde den korta, (som inte alls var särskilt

Först fick alla ställa upp sig på led för att prova på att kasta disken. Lite övning innan den verkliga tävlingen började.

Ibland landade disken där den absolut inte skulle. Då var det bara ut i grönskan och leta.

Alla var djupt koncentrerade på uppgiften att skapa något av sin inspiration och kreativitet.

kort). Vi möttes av en man som delade ut diskar och protokoll till oss och ställde oss på led för att demonstrera hur det gick till. En del diskar gick rakt, en del snett, en del in i skogen, en del ut i högt gräs. Men det verkade som alla hade en riktigt rolig dag. Och – solen sken hela tiden! Det var verkligen en imponerande anläggning som drivs av Lääne-Nigula kommun. Där kan vi säkert ha fler aktiviteter!

På onsdagskvällen bjöds vi på en fantastisk konsert i Nuckö kyrka.

Konserten var en hyllning till Estlands kanske mest berömda kompositör, Arvo Pärt, som i år fyller 90 år. Konserten var också en del av utbildning av unga musiker i bleckblås- och slagverk, en kurs som hållits i Nuckö av Estlands musik- och teaterakademi. Ungdomarna var mycket duktiga och gav oss alla som var där en härlig musikalisk upplevelse.

Torsdagen

På torsdagen fick alla kreativa sjä-

lar sitt lystmäte. Det målades akvarell så det stod härliga till! Alla var djupt koncentrerade på sina målningar och motiven växlade. En del målade abstrakta motiv, en del naturbilder och en del målade blommor. Men huvudsaken var att alla fick måla efter eget huvud och fick utlopp för det deras inspiration manade dem till. Väldigt roligt att se hur alla stängde in sig i sin egen kreativa bubbla och koncentrerade sig på färg och form. Liksom förra året var intresset stort att måla. Det

En av de yngsta, Adrian Förberg, prövade på att få iväg disken så långt som möjligt.

Det var inte så lätt att få i disken i korgen.

Fortsättning på nästa uppslag

Hemvändarveckan . . .

Eftersom vädret var lite osäkert flyttade vi in i Stallet där alla fick plats tillsammans. God mat och många goda samtal.

var 26 personer som anmälde sig till denna aktivitet som liksom förra året leddes av Leif Ahrle. Det som var extra roligt var att ett par mindre barn var med och målade. De verkade tycka det var riktigt kul och var mycket produktiva!

Vi får nu fundera på vad vi ska testa nästa år. Du som var med kanske har några idéer om vad vi kan göra. Hör gärna av er då, vi tar tacksamot emot förslag till aktiviteter, (inte bara målning eller annan kreativ verksamhet, utan alla sorts aktiviteter ni vill att vi ska anordna!)

Lördagen

Vi hade beslutat oss för att ha den gemensamma middagen på lördagskvällen på Mickogården. Vädret

Anneli Fichtelius gav oss chansen att få en signatur i hennes bok Organistens dotter.

såg lite ostadigt ut så vi dukade inne i "Stallet". Det var 56 personer an-

mällda till middagen så för att vi alla skulle kunna sitta tillsammans blev

Vid den traditionella musikgudstjänsten bjöds vi på fantastisk sång av kören SONORE.

den lösningen bäst. Vi hade beställt mat från en lokal cateringfirma som heter Margeköök i Birkas, potatis-sallad och kyckling samt en grön-sallad. Det kom rikligt med god mat och ovanpå det fick vi en riktigt god tårtbit till kaffet. Alla verkade nöjda med maten och ingen blev utan. Det blev en trevlig kväll med mycket pratande och skrattande. Alla såg ut att trivas och vi konstaterade att vi haft ännu en lyckad Hemvändarvecka.

Söndagen

Hemvändarveckan var ju inte helt avslutad, då vi på söndagen deltog i den traditionella musikgudstjänsten i Rosleps kapell. Församlingens egen präst, Kristo Hüdsi, var officiant och vi bjöds på fantastisk sång av den blandade kören SONORE. I år var det inte, för en gångs skull, fullsatt i kapellet. Vad det berodde på kan man bara gissa. Föreningen bjöd alla som var där plus kören på

kyrkkaffe som traditionen bjuder!

Efterfest på Mickogården

Inom arbetsgruppen för Mickogården började några fundera på att vi kanske utnyttjat gården för lite i år. Sagt och gjort, vi ordnade en grillkväll, veckan efter Hemvändarveckan. Det var tydligen ett stort intresse för att komma och umgås och grilla för det var nästan lika många som kom som på middagen! Härligt! Och det visar på en mycket god sammanhållning och god vänskap att så många kom trots att vädret inte var det bästa. Först ställde vi i ordning alla bord och stolar utomhus men strax innan vi skulle starta började det åska och regnet formligen öste ner. Så när det blev en liten lucka i regnet flyttades alla bord och stolar in till räddningen, Stallet! Bord och stolar var genomblöta men torkades snabbt av och när alla kom var vi nästan helt klara, stolarna var torra (någotsånär) och

grillarna var tända. Lagom till att alla hade grillat färdigt och satt inomhus i säkerhet så startade ovädret om igen. Blixt och dunder och ösregn. Men vi satt inne i Stallet och där satt vi torrt och fint! Trots vädret så var stämningen god och alla verkade trivas! Tack alla ni som kom och deltog i alla våra aktiviteter i år! Det är så inspirerande att arbeta i styrelsen och i kommittéerna när det vi anordnar uppskattas! Och vi upplever att det verkligen gör det! Men vi ser också att vi behöver fler yngre krafter som är med och jobbar till kommande år. Känner du dig sugen att vara med och hjälpa till så hör av dig!

Organistens dotter översatt till estniska

Anneli Fichtelius' roman *Organistens dotter* finns nu i estnisk översättning, vilket författaren själv till sin förvåning upptäckte vid ett besök i bokhandeln Rahva raamat i Tallinn i slutet av augusti. Anneli hade inte förväntat sig utgivning i Estland så snabbt. Den estniska boktiteln är *Orelimängija tütar*.

Adressändring?

Om du flyttar till en ny adress, meddela adressändringen till föreningen med ett mejl till info@rnhf.se eller direkt till den registeransvariga Ingegerd Lindström, tfn 070-735 53 12, e-post kokkas48@gmail.com. Meddela även om du har ändrat din e-postadress, så kvarstår du som prenumerant på Nyhetsbrevet.

Hon vill föra rickulborna närmare varandra

Ingegerd Lindström

En engagerad roslepsbo, Sabine Burger, har på hösten 2023 startat ett projekt ”Lood küla kauguselt” (berättelser från en by långt bort) som ska föra rickulborna närmare varandra, lära känna varandra bättre och umgås under trevliga former. Hon anordnar olika evenemang där lokalbefolkningen kan träffas och umgås. Även vi sommarboende är välkomna på de olika evenemangen.

Sjög och berättade

I somras, i juli, hade hon lyckats engagera Sofia Joons Gylling att komma och hålla en utomhuskoncert i Norrby hos Ave Kaing-Kaabel och Marek Kaabel i deras trädgård. Vi var många svenskar som slöt upp tillsammans med de lokala familjerna och det var ett mycket trevligt och uppskattat program. Då Sofia fick veta att nästan hälften av besökarna var svenskar så varvade hon sina berättelser mellan sångerna på både estniska och svenska. Hon sjöng många av Mats Ekmans dikter så det kändes välbekant. Hon är en fantastisk folksångare och det var en härlig kväll att sitta ute på och lyssna till hennes sång. Hon spelade både talharpa och fiol till sin sång.

Det bjöds på kaffe, te, vin och öl samt tilltugg till detta. En verkligt trevlig kväll!

Nästa projekt som Sabine planerat gick av stapeln i augusti då hon hade arrangerat en resa till Odensholm.

Gruppen finns på Facebook:
<https://www.facebook.com/groups/869573411240580>

Där kan man också ansöka om att få gå med i gruppen och på så sätt få vetskap om kommande evenemang.

Sabine Burger, en engagerad roslepsbo, har startat ett projekt som ska föra rickulborna närmare varandra. Foton: Ingegerd Lindström

Sofia Joons varvade sina berättelser på både estniska och svenska. Hon sjöng många av Mats Ekmans dikter, så det kändes välbekant.

ERM-utställningens invigning

Lennart Ekman

Det vore intressant att veta hur många av Rickul/Nuckö-föreningens 667 registrerade medlemmar, liksom hur många från de övriga estlandssvenska hembygdsföreningarna, som hittills besökt utställningen "Rannarotslased-Estlandssvenskar-Estonia-Swedes" vid Estlands Nationalmuseum (Eesti Rahva Muuseum) i Tartu. Till invigningen den 24 maj 2025 var nästan ett 60-tal estlandssvenskar och rikssvenskar från Sverige speciellt inbjudna och därtill många från Estland. De flesta av de inviterade var personer som blivit intervjuade av museet i samband med utställningens tillkomst. Chefskuratorn Kristel Rattus uppskattar att det totalt var uppemot 300 personer som deltog vid invigningen.

Invigningsceremonin

Efter att gästerna bjudits på ett glas öl, där man kunde välja bland

ett antal sorter som alla levererats från bryggerier med anknytning till estlandssvenska orter, slog sig alla gäster ner i den stora samlingsalen. Längst fram på den stora filmduken rullade en video föreställande svallande vågor mot en strand som mycket liknade *Stenbor strände* vid Roslep, men som i stället var en strand filmad på Dagö. Mot den bakgrunden fick besökarna lyssna till de invigningstal som föregick själva utställningsbesöket.

Nationalmuseets direktör Laura Kipper inledde serien av invigningstal med att berätta om bakgrunden till utställningen, varefter Sveriges ambassadör Charlotte Wrangberg tog vid med ett anförande som främst belyste relationerna inom politik, handel och kultur mellan Sverige och Estland med historiska tillbakablickar. Därefter följde tal av SOV:s ordförande Lars

Rönberg, Elna Siimberg från Estlandssvenskarnas kulturförvaltning, utställningens chefskurator Kristel Rattus samt chefen för Aibolands museum Ülo Kalm. Alla dessa talare hade med sina skilda bakgrunder olika infallsvinklar vid kommentarerna om hur utställningen kommit till och vilken betydelse den kan komma att ha för såväl människor med estlandssvensk bakgrund som för rikssvenskar och riksester. Samtliga tal översattes, från estniska till svenska och vice versa.

Ett par timmar innan invigningstalen hade dessutom en publikation av Rannarotslased-utställningen presenterats för en mindre grupp, där exempelvis historikern Jörgen Hedman deltog och presenterade en artikel om estlandssvenskarnas historia. Vid det tillfället höll även chefen för Nordiska ministerrådets kontor i Estland Maria Gratschew

Fortsättning nästa uppslag

Invigningstalarna vid utställningens öppnande. Från vänster: Laura Kipper, Ülo Kalm, Charlotta Wrangberg, Lars Rönberg, Elna Siimberg och Kristel Rattus.

Foton: Lennart Ekman

och ERMs direktör Laura Kipper varsitt hälsningsanförande.

Under invigningsceremonin bjöds även på folkmusik och folkdans av dansare klädda i estlands-svenska folkdräkter. Musiken framfördes av ”Rågö-orkestern”. Folkdanserna utgjorde utdrag ur föreställningen ”Bröllopet på Rågö” och framfördes av en folkdansgrupp från Franska gymnasiet i Tallinn med namnet ”Leesikad” (Eldflugorna).

Invigningsceremonierna avslutades med utdelande av gåvor till den personal vid ERM som lagt ner så mycket arbete på att anordna denna fantastiska utställning, men även till personer utanför museet som bidragit på olika sätt.

Utställningsbesöket

Efter invigningsceremonin samlades sedan gästerna utanför själva

En entusiasmerande och kunnig Sofia Joons i guidartagen.

Foto: Lennart Ekman

utställningslokalen, där en uppdelning skedde mellan svensk- respektive estnisktalande guider. Den svensktalande guiden var musikern och musikforskaren Sofia Joons.

Att recensera en så omfattande utställning låter sig inte enkelt göras. Ni som redan bevistat ERM behöver ju ingen redogörelse, och den som ännu inte gjort sitt utställningsbesök vill kanske inte få veta för mycket i förväg. Därför ges här endast några glimtar av utställningens innehåll.

I juninumret av Medlemsbladet finns ett foto av den mycket stora, moderna ERM-lokalen i utkanten av Tartu med plats för flera parallella utställningar. Som utställningstiteln ”Rannarotslased” (vilket ordagrant betyder ”Strandsvenskarna”, medan vi själva föredrar ”Estlands-svenskarna”) antyder, kan man förvänta sig att utställningens atmosfär domineras av estlandssvenskarnas hembygder längs en smal, men lång kustremsa, vilken omfattar fastlandet såväl som flera av öarna utanför kusten, alltifrån trakterna en bit ös-

Till vänster: Ülo Kalm i samband med överlämnande av en tavla som gåva från Aibolands museum till ERM:s direktör Laura Kipper. Chefskuratorn Kristel Rattus förädrades ett paket med Aibolandsmuseets egen delikatess, rökt näbbgädda. Till höger: Aibotapetens brodöser tilldelas Hans Pöhls medalj för sitt konstnärliga arbete mot bakgrund av vågorna som rullar in mot en av Dagös stränder.

Foton: Lennart Ekman

Från vänster: 1) Karta med historiska sjövägar av betydelse för estlandssvenskarna. 2) Glada utställningsbesökande Runöbor med vackra folkdräkter. 3) Mera estlandssvensk klädprakt. 4) Föremål man kunde hitta på stranden. 5) Ytterligare ett strandfynd, en konstfullt snickrad garderob från ett segelfartyg som gått i kvav. Foto: Lennart Ekman

ter om Tallinn vid Finska viken till Runö i Rigabukten. Kustbygderna gav upphov till en speciell folklig kultur som var starkt präglad av den marina miljön, eftersom fiske, sjömanskap och båtbyggeri hade så stor betydelse i människornas liv. Eftersom de olika estlandssvenska socknarna ofta var ganska isolerade från varandra och från världen i övrigt, inte minst öarna, uppstod variationer avseende dialekter, folkdräkternas utseende, folkmusik, folkdans med flera kulturella uttryck.

Den särpräglade estlandssvenska historien, alltifrån tidig medeltid till nutid, har fångats mycket väl av ERM-utställningen där vardagsföremål som husgeråd, möbler, verktyg, klädedräkter, båtar, fiskenet och upphittat vrakgods, tillsam-

Kul, men lite läskigt att se sig själv bli intervjuad! Foto: Lennart Ekman

mans med kartor, fotografier och förklarande skyltar, fascinerar där man tar sig fram mellan olika rum, ”stationer”, i utställningslokalen.

Ett utställningsrum var särskilt

uppskattat av många besökare, nämligen det som innehåller ett flertal TV-monitorer med ständigt rullande videospelningar av många av de intervjuer av estlandssvenskar som museet gjort. Det var spännande för intervjuoffren att se, höra och försöka komma ihåg vad man sade för ett år sedan, och hoppas att man inte gjort bort sig alltför mycket!

Inte nog med alla fina tal, medryckande folkmusik och folkdans samt en enastående utställning, blev gästerna även bjudna på en härlig rykande aborrsoppa med mycket grönsaker i, och till det nybakat mörkt bröd med en välsmakande röra på, och därpå kaffe med bakelse. En museibesökare kan väl knappast begära mer.

Fotocollage på transformatorstation i Roslep av roslepsbon Mark Uusaar. Bilder från SOV:s arkiv.

Resan till Reval hösten 1914

Nedtecknat av Valdemar Blomberg (Höbring Draiers) 1903-1996, samt renskrivet och med kommentarer av dottern Inger Söderlund

I de estlandssvenska bygderna fanns i allmänhet många trädgårdar. I Rickul kommun hade nog varje bonde trädgård bestående av äppel- och plommonträd. I några gårdar fanns även körsbärs- och krikonträd. De flesta hade också vinbärs- och krusbärsbuskar. Storleken på trädgårdarna varierade ganska mycket. De äldre och större gårdarna hade ofta större trädgårdar.

I min hemby Höbring hade Kockas, Jocks och Draiers de största trädgårdarna. Hos oss (Draiers) bestod nästan hela trädgården av plommonträd, med undantag av två större äppelträd som sällan bar frukt. Två krikonträd fanns också samt några krusbärs- och vinbärsbuskar.

Åren närmast före första världskriget och inpå tjugotalet hade vi några år bra plommonsördar. I samband därmed blev det även resor till Reval med häst och vagn fullastad med plommon. Då alla plommon inte mognade samtidigt så blev det ibland en andra resa under skördesäsongen.

Så kom den dagen som jag länge hade väntat på. Jag skulle få åka till Reval med plommon i sällskap med min storebror som var 15 år äldre. Det var hösten 1914 – det ödesdiga året då första världskriget bröt ut. Min bror och en annan man i byn hade kommit överens om att resan skulle företas en söndag tidigt på morgonen. Det blev som de överenskommit. Vi åkte iväg hemifrån och när vi hade kommit ett stycke bort på vägen så anslöt sig två andra med sitt plommonlass till vårt sällskap. Resan gick vidare och när vi kom fram till den första byn, som hette Tusare, på estniskt område, såg vi en ung kvinna som styrde stegen bort mot ladugården. Min bror, som kände igen kvinnan, frågade på vår egen bygdedialekt

Valdemar Blomberg. Från Inger Söderlunds samlingar.

”FLik, håla gär tuh opp så timbLet såndanommären?” Då kom svaret på estniska *”Tarvis kull vara”*. I direkt översättning till svenska: *”Behövs nog tidigt”*. Flickan, som var från svenskbygden, hade säkert tjänat hos estniska bönder i många år som hembiträde med helårsanställning eller som s k *”Somarmänske”*.

Vi åkte vidare genom byar i Neve och Vippal samt förbi krogar med rastställen, där man kunde äta en medhavd smörgås eller köpa en vetebulle och en flaska läskedryck. Även hästen fick ett fång hö. Längre fram kom vi till Padis Kloster, där vi stannade en stund och beundrade den stora klosterruinen. Längre fram kom vi till krogen Kasepere och där höll vi middagsrast. När vi åkte därifrån kom vi – efter ett par kilometer – in i en rysk militärkolonn som rastade. De lämnade beredvilligt vägen öppen för oss vägfärande. I kolonnen fanns den tidens alla tre vapengrenar samlade: infanteri, kavalleri och fältartilleri.

När vi på eftermiddagen kom fram till krogen Untipuhk där vi skulle få natthärbärge kom krögern ut och talade om för oss att det tagit tre timmar för den ryska

krigshären att dra förbi. Hon var mycket högljudd och verkade arg och upprörd. Detta var vid halv fem-tiden på eftermiddagen och vi hade några timmar kvar på resans första dag.

Inne på krogen satt de äldre och pratade om de ryska truppanhopningarna vi sett på vägen och vad kriget kunde medföra beträffande Estland, som på den tiden var en provins i Tsarrysland.

Senare på kvällen gick vi och lade oss. Häst och vagn hade vi ställt in i logen som var avsedd för resande.

Nästa morgon var vi uppe tidigt och fortsatte färden. På eftermiddagen kom vi fram till Reval och resandehemmet där vi skulle få natthärbärge tills vårt ärende i staden var uträttat. När vi hade ställt iordning allt efter resan gick vi, min bror och jag, och hälsade på vår morbror som bodde i Reval med sin familj. Morbror hade sedan några år tillbaka låtit bygga ett nytt hus. Det var mycket fint med alla den tidens moderniteter och bekvämligheter – särskilt på det sanitära området (Ingers Söderlunds anm.: Sannolikt en vattenklosett.)

Enligt gammal god sed skulle man ha en present att överlämna när man gick för att hälsa på någon nära släkting. Vad var då naturligare än plommon som present. Min bror tog 5 stop – en blandning av de tre sorterna – i en korg och överlämnade till frun som mottog den med stor tacksamhet. Sedan blev vi bjudna på mat och dryck och samtalen var mycket vänskapliga. Dagen gick mot sitt slut, vi tog farväl av våra kära släktingar och vandrade tillbaka till resandehemmet där vi lade oss att sova för att tidigt nästa morgon åka till torget och sälja plommonen.

De första kunderna som kom var

arbetare på väg till sina arbetsplatser. Dom köpte 1-2 stop att smaka på under dagen. Något senare kom de köpstarkare kunderna, som var husmödrar och karlar, som kunde köpa 4-6 stop om säljaren ville pruta 2-3 kopek per stop. Dom skulle ju själva också tjäna en slant på affären när dom i sin tur sålde plommonen. (Stop var det mått som användes på den tiden vid försäljning av frukt och bär. Stop är något större än liter, som ersatte stop omkring 1920-talet.) De plommonsorтер vi hade var Katrin, Viktoria och gula äggformade – alla tre prima sorter. De mindre gula sk ”Bondplommon” som finns här i Sverige hade vi inte.

När torgtiden var förbi och alla plommon sålda åkte vi tillbaka till resandehemmet, befriade hästen från seldon och vagn och ställde in dem på sina platser. Själva kände vi oss lättade och fria och beslöt oss för att gå ut och se på staden. När

vi hade gått ett antal gator fram såg vi att det fanns några personbilar i trafik i staden. Det var faktiskt taxibilar. För min bror och mig var det första gången vi såg en bil. Vi kom överens om att försöka få åka med en taxibil. Det kom en taxi som inte hade några passagerare. De två männen i vårt sällskap gjorde tecken med handen att chauffören skulle stanna bilen. Han körde in till trottoarkanten och stannade och vi alla fyra steg in. Sedan körde han några gator fram genom staden och vände sedan tillbaka genom andra gator till det ställe där vi stigit in. Resan tog tio minuter. Dom äldre tyckte att det var en billig resa. Hur mycket den kostade fick jag aldrig veta. Vi alla fyra i sällskapet hade för första gången fått åka i en bil. Det var en stor upplevelse!

Samma dag, något senare på kvällen, kom vi på att vi skulle gå på bio och så blev det också. Vi gick in på en biograf, löste biljetter, gick

in och satte oss på anvisade platser. Föreställningen skulle börja om några minuter. På den tiden fanns det ännu inte talfilmer, men musiken spelade för fullt under hela föreställningen. Det var en ljuvlig, välklingande pianomusik. Det bästa jag minns var ett mycket vackert musikstycke, komponerat av norske kompositören Edvard Grieg. Jag kommer fortfarande ihåg melodin, som är mycket känd.

Detta var vår tredje stora upplevelse i Reval i samband med resan. Efter detta var vi mycket nöjda och belåtna med allt vi varit med om och gick tillbaka till resandehemmet för att lägga oss att sova ännu en natt i staden.

Nästa morgon började vi färden hemåt.

(Inger Söderlunds anm. Händelsen utspelar sig när Valdemar var 11 år och storebror Alexander 26 år.)

Hembyggsdag och Pubkväll

Sätt ett stort kryss i kalendern! Lördagen den 25 oktober bjuds du/ni in till en heldag fylld av historia, kultur och gemenskap på Estniska huset, Wallingatan 34 i Stockholm.

Kl. 11:00–15:00: Hembyggsdag, i regi av SOV

Under dagen uppmärksammar vi bland annat:

Föredrag av professor Daniel Sävborg om de fascinerande fynden vid vikingagravarna i Salme på Ösel – och om Kung Ingvar

100-årsjubileet av Kulturautonomin

Kaffe och lättare tilltugg finns till försäljning under dagen.

Varmt välkomna till en dag fylld av kunskap, samtal och gemenskap!

Kl. 15:00–ca 19:00: Pubkväll med boksläpp, i regi av SOV och Rickul/Nuckö hembyggsförening

Kvällen fortsätter med litterära samtal och mingel:

Författaren Anneli Fichtelius presenterar del två i trilogin om Tio Pelmas – uppföljaren till Organistens dotter

Martin Ahlstedt berättar om sin bok om ön Runö i Rigabukten

Per Ehn ger en försmak på kommande evenemang om timmerhus i Estland

Böckerna som presenteras kommer att finnas till försäljning på plats.

Öl, vin och alkoholfria alternativ samt lättare tilltugg finns till försäljning under kvällen.

OBS: Programmet är preliminärt – håll utkik efter uppdateringar och anmälan i kommande nyhetsbrev.

Eldens väg till sångarfältet

Tiiu Tulvik

På morgonen den 15 juni tändes elden för den XXVIII:s sång- och den XXI:s dansfestivalen i Raadi, Tartu, med solens första strålar.

Klockan 9:30 påbörjade elden sin nästan 2 500 kilometer långa resa från Tartu län till Tallinn genom alla estniska län däremellan.

På morgonen den tionde dagen av eldens resa, den 24 juni, anlände sång- och dansfestivalens eld till Hapsal. Lågan nådde fram till Hapsal från Dagö, dit Dagö-folket förde lågan med det historiska segelfartyget Hiiuingel. Lågan togs emot av Hapsals biträdande borgmästare Tõnu Parbus.

På den blåsiga stranden skickade dansarna elden till statyn av kompositören Cyrillus Kreek, därifrån till Hapsals domkyrka, där en konsert med titeln ”Med himlen och vinden” hölls. Från domkyrkan bars elden till biskopsborgens gård, där elden möttes av Hapsals folkdansare och gymnaster.

Sedan återvände dansarna till hamnen, varifrån elden fördes med båt över havet till Nuckö. I Nuckö mottogs den av ordföranden för Lääne-Nigula kommun, Mikk Lõhmus. I Birkas hedrades elden med en folkfest ”Mitt hem, mina rötter, mitt språk”. Flera estlandssvenska danser och sånglekar dansades. Läraren Johan Nyman från Klockargården och poeten Mats Ekman från Rickul hedrades. Dansgrupper från Ormsö och Nuckö uppträdde, och Liisa Koemets, ledare för Talharpegruppen, spelade på Talharpa. Minnesljus tändes från sång- och dansfestivalens eld, vilka fördes till gravarna för Johan Nyman, Valida Tulvik, Irene Vahtra och Mats Ekman. Från Birkas fortsatte elden till Linnamäe och därifrån till Kullamaa. Sång- och dansfestivalens eld stannade kvar i Kullamaa kyrka över natten, varifrån den flyttades

Facklan kom till Nuckö från Hapsal och överlämnades av Hapsals stadsfullmäktiges ordförande Malle Õiglas (till vänster) till Läänemaas specialist på folkkultur, Marju Viitma.

till Raplamaa morgonen därpå, den 25 juni.

Lågan reste 66 kilometer i Lääne län, stannade på åtta platser och samlade nästan 1 400 intresserade.

Valida Tulvik – mångårig kultur-

arbetare i Nuckö, arbetade även på biblioteket, var mångårig folkdansledare i Nuckö, deltog aktivt i sångkören och var samhällets själ. Irene Vahtra – mångårig kulturledare i Sutlepa-regionen.

Släkten Blomberg träffades på Draiers

Anna-Lena Forsberg

Birger Blomberg lämnade som sjuttonåring sin hemgård och familj för att resa till Sverige. Det skulle dröja femtio år innan han återsåg sin hembygd. Hans resa till Estland 1989 blev en nystart för Draiers i Höbring. Den här sommaren, i juli 2025, samlades Birgers barn, barnbarn och barnbarnsbarn för släktträff på fädernegården.

- Han skulle varit lycklig att se alla här, säger dottern Gunilla.

Det röda tvåvåningshuset välkomnar i den stora gläntan som öppnar sig i tallskogen. Solen glimtar till genom grenverket på det gigantiska vårdträdet som står mitt på gårdsplanen. Ingen vet riktigt hur gammalt trädet är men huset är relativt nybyggt. När Birger återvände till sin hemgård 1989, femtio år efter han åkte till Sverige, fanns inget kvar av den gård där han växte upp. Endast grunden vittnar om var boningshuset låg en gång, liksom gropen där matkällaren funnits och en hög med röda tegelstenar på den plats där spisen stått.

Kent Blomberg har tillsammans med sin fru, Anneli, byggt upp det nya huset på Draiers – intill den gamla husgrunden. Ett hus dit släkten alltid är välkommen, men nog blev det en rejäl överraskning då bil efter bil rullade in på gården den åttonde juli. Tutande och smyckade med ballonger. Kent hade fyllt jämna år i maj, och nu kom hans tre söner med familjer samt hans syster Gunilla med hela sin familj för att uppvakta. Sammanlagt blev det drygt trettio personer som umgicks, åt och roade sig i Höbring under veckan. En förmiddag kom också ett par av Birgers kusiner, Börje och Inger, förbi på besök.

En bit från huset finns Galgärstain, den stora stenen där Birger, hans syskon och kusiner lekte som barn. Intill den har Kent och Anneli byggt en koja, högt uppe bland trä-

den och därifrån kunde den modige åka deras linbana. För dem som ville hålla sig på backen fanns det krocket, fotboll, tipspromenad och annat att roa sig med.

Vädret växlade friskt under veckan, ibland strålade solsken och ibland var det regnigt. En kväll bjöd naturen på ett hejdundrande åskväder. De soliga stunderna tillbringades på stranden intill Surfibar och i äventyrsbanan på Roosta. Besökarna gjorde också bilutflykter, bland annat till Hapsal och Birkas. På kvällarna blev det knytis med grillat och många givande samtal inne i det rymliga huset.

Många samtal handlade om Birger som tyvärr inte hann uppleva så många år på sin fädernegård innan han gick bort. Men den process han påbörjade, att återfå Draiers, har övertagits och utvecklas av Kent och Anneli. Gården lever i högsta grad vidare i släkten Blomberg. Och med lite tur kommer fler att få ta del av Birgers estlandssvenska livshistoria framöver. Det finns i alla fall ett nästan färdigt manus som under de senaste åren författats av AnnaLena Forsberg, svärmor till Johan Blomberg – ett av Birgers barnbarn.

Markägare i Estland!

Det är nu 20 år vårt kontor Jus Suecanum har hjälpt sammanlagt mer än ett tusen ett hundra estlandssvenska markägare med ärenden som till exempel överlåtelse, arvsärende, bygge, försäljning eller köp av fastigheter.

Under alla dessa år har vi även främjat estlandssvensk kultur och historia och kommer att göra det även i framtiden.

När vi firar vårt lilla jubileum vill vi tacka alla som anlitat oss och ser till att vi även i framtid finns här att hjälpa er!

Katrin Schönberg

katrin@jussuecanum.ee

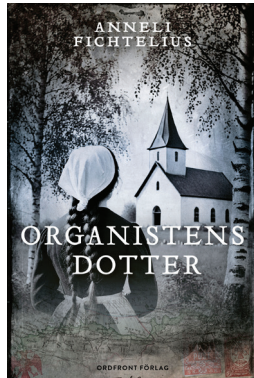
Postadress: Jus Suecanum OÜ,
Nurme 2, 90507 Haapsalu Estonia

Boktips

NY BOK

Organistens dotter

Romanen "Organistens dotter" är en historisk roman som utspelar sig i 1880-talets slut i Rickul i Estland. Boken handlar om de tusentals svenskar som under århundraden levde isolerade längs Estlands kust innan de till slut tvingades fly till Sverige under andra världskriget. Huvudpersonen, Tio Pelmas, är författaren Anneli Fichtelius morfars mor.

Boken är första delen av en triologi.

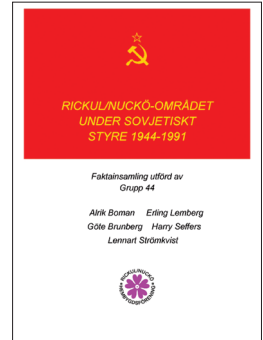
375 sidor. Tryckt 2024

Pris 170 kr.

Rickul/Nuckö-området under sovjetiskt styre 1944-1991

Denna bok är ett oerhört intressant och viktigt dokument för att förstå hur livet tedde sig i Rickul/Nuckö-området under den andra sovjetockupationen. Boken tar upp fakta om hur det sovjetiska samhället fungerade och innehåller även intervjuer med personer som bodde i området under denna period.

Pris: 175 kr för medlemmar, 200 kr för övriga.

Beställ med e-post till order@rnhf.se eller till Barbro Adelman, tfn: 070-530 33 41. Kostnad för porto och emballage tillkommer.

Färjelinjen Kapellskär – Paldiski

DFDS Seaways trafikerar färjelinjen mellan Kapellskär och Paldiski.

För aktuella tider se DFDS hemsida

Boka med e-post pax@dfds.com, eller på www.dfdsseaways.se. Telefonbokning, tfn 0454-336 80 mån-fred 8-16.30

Föreningen har ingen rabatt på resa detta år.

TALLINK SILJA LINE

Färjetrafik Stockholm-Tallinn

För aktuella tider se Tallinks hemsida

Bokning (för medlemsrabatt): Tfn 08-22 21 40

Avtalsnumret, som hittas i inloggat läge på föreningens hemsida, skall anges.

För biljettpreiser och annan information, se www.tallinksilja.com/sv

ROOSTA STUGBY – HELT FÖRYNGRAD!

Roosta Stugby bjuder Er verklig hemkänsla! Bland våra 32 stugor av varierande storlek kan Ni hitta den som passar just Er och är i bruk året om. Inför kommande sommar har Roosta genomgått en förnygringskur och här väntar Er fräscha, bekväma stugor med hög standard. Dessutom erbjuder Roosta mängder av möjligheter till en aktiv vistelse. Kom ensam, med familjen eller med hela släkten. Vi kan betjäna upp till 300 gäster.

Hjärtligt välkomna!

20% rabatt för medlemmar i Rickul/Nuckö Hembygdsförening!

Roosta Stugby
Elbiku, Noarootsi vald, Läänemaa
Telefon +372 472 5190
Mobil +372 525 6699
roosta@roosta.ee
www.roosta.ee/sv

ROOSTA
Holiday Village